

# Inhoudsopgave

<b>Voorwoord</b>	<b>2</b>
<b>1. Inleiding en samenvatting</b>	<b>3</b>
<b>2. Klachtbehandeling, registratie en monitoring</b>	<b>5</b>
Inleiding	5
Aard van de meldingen	8
Etnische afkomst van de melders	9
Gronden van discriminatie	11
Beleidsterreinen	13
<b>3. Voorlichting, deskundigheidsbevordering en bewustwording</b>	<b>15</b>
Scholen	15
Projecten	15
Deskundigheidsbevordering	16
Bewustwording	16
<b>4. Beleidsadvisering, beleidsbeïnvloeding en samenwerking</b>	<b>18</b>
Beleidsadvisering	18
Beleidsbeïnvloeding	18
Samenwerking	18
<b>5. Haarlemmermeer</b>	<b>20</b>
Inleiding	20
Overzicht van de meldingen	20
Analyse	22
Publiciteit	25
Netwerk	25
Conclusies	26
<b>6. IJmond gemeentes</b>	<b>27</b>
Inleiding	27
Meldingen	27
Publiciteit en netwerk	31
Conclusies	32
<b>Bijlagen</b>	
1. Lijst van bestuur en medewerkers	34
2. Overzicht klachten en meldingen 2005	35

## Voorwoord

Dit verslag beschrijft de taken en activiteiten van de stichting Anti Discriminatie Bureau regio Haarlem over het jaar 2005.

Het Anti Discriminatie Bureau regio Haarlem (ADB) voert haar werkzaamheden uit in de politieregio Kennemerland.

Het bureau heeft drie hoofdtaken:

- klachtbehandeling, registratie en monitoring
- voorlichting, deskundigheidsbevordering en bewustwording
- beleidsadvisering, beleidsbeïnvloeding en samenwerking

Het ADB is een breed geïntereerd bureau. Dat wil zeggen dat gekeken wordt naar alle vóórkommende gevallen en gronden van discriminatie of ongelijke behandeling.

Het ADB wil een gelijke behandeling voor iedereen en een samenleving waarin iedereen zich geaccepteerd voelt.

In 2005 waren er exact evenveel meldingen als het jaar ervoor: 207. In het verslag worden de meldingen gespecificeerd en wordt een vergelijking gemaakt met de cijfers uit voorgaande jaren.

Voorlichting, deskundigheidsbevordering en bewustwording is een steeds belangrijker wordende taak die gericht is op preventie en op het vergroten van tolerantie. Het ADB verzorgt daartoe trainingen, presentaties en gastlessen op scholen. Daarnaast organiseert ze onder meer debatten en evenementen en onderhoudt ze een informatieve website.

Het ADB regio Haarlem werkt samen met diverse lokale, regionale en nationale instellingen en heeft een uitgebreid netwerk. Samenwerking vindt plaats op projectbasis; binnen het netwerk wordt veel informatie over diverse ontwikkelingen op een breed gebied uitgewisseld.

Halverwege het jaar is het ADB verhuisd. Met een groot aantal andere maatschappelijke organisaties die actief zijn op het gebied van mondialisering, de multiculturele samenleving en diversiteit, is het ADB gehuisvest in het Mondiaal Centrum. Lokale samenwerking wordt hierdoor makkelijker.

Het ADB heeft haar werkzaamheden kunnen uitvoeren dankzij de enthousiaste inzet van een relatief kleine groep medewerkers. Een algemeen coördinator, een coördinator voor de klachtbehandeling en een projectmedewerker zijn in dienst en in de klachtbehandeling leveren stagiaires een belangrijke bijdrage. Ook de bestuursleden van het ADB dragen regelmatig een steentje bij.

Het werk van het bureau zou echter niet gedaan kunnen worden zonder de betrokkenheid van vele medewerkers van andere instellingen in de politieregio Kennemerland. Het ADB is erkentelijk voor de betrokkenheid van veel mensen bij het bewerkstelligen van een gelijke behandeling voor iedereen en een verdraagzame samenleving. Helaas kan niet iedereen bij naam genoemd worden.

Het verslag geeft inzicht in meldingen inzake discriminatie en ongelijke behandeling (hoofdstuk 2), voorlichtings- en informerende werkzaamheden (hoofdstuk 3) en advisering en samenwerking (hoofdstuk 4). Vervolgens is een hoofdstuk specifiek over de gemeente Haarlemmermeer opgenomen en één voor de gemeentes in de IJmond: Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Velsen.

Dit verslag begint met een inleidende samenvatting.

## 1. Inleiding en samenvatting

Aan het begin van het jaarverslag over 2005 geeft het Anti Discriminatie Bureau regio Haarlem (ADB) al een samenvatting met daaruit te trekken conclusies. Het ADB wil daarbij het belang van het bestaan van een instelling die zich inzet voor een gelijke behandeling van iedereen nogmaals onderstrepen.

De landelijke overheid ziet een belangrijke en prominente rol weggelegd voor anti discriminatie bureau's op het gebied van discriminatie bestrijding, het streven naar gelijke behandeling van een ieder die in Nederland verblijft, het bevorderen van integratie en daarmee samenhangend het tegengaan van radicalisering.

### *Landelijke ontwikkelingen*

In 2005 heeft minister Verdonk een breed samengestelde commissie (regiegroep) onder voorzitterschap van mevrouw Els Borst opdracht gegeven een rapport te schrijven over de toekomst van anti discriminatie bureau's. Eind 2005 is dit rapport, onder de naam "perspectief op gelijke behandeling" aan de minister aangeboden.

In het rapport staat onder andere: *"Het is noodzakelijk dat de burgers in Nederland op gelijkwaardige wijze kunnen participeren en zich beschermd weten tegen discriminatie. Zij moeten in heel Nederland laagdrempelig, onafhankelijk en efficiënt advies en bijstand krijgen als zij zich gediscrimineerd voelen.*

*Vanuit deze maatschappelijke uitdaging adviseert de Regiegroep prioriteit te geven aan een landelijk dekkend netwerk van voorzieningen waar burgers klachten over discriminatie kunnen melden (ADB's en meldpunten)."*

De meest belangrijke voorstellen zijn:

- elke politieregio moet een adb functie hebben
- alle gemeentes in de regio moeten hieraan een financiële bijdrage leveren
- de rijksoverheid ondersteunt een landelijk bureau
- elk adb heeft ten minste drie taken:
  - klachtbehandeling
  - registratie en monitoring
  - voorlichting en beleidsadvies

Een aantal voorstellen maakt wetgeving noodzakelijk. Het traject daartoe is ingezet; het is niet bekend op welke termijn een en ander gerealiseerd zal worden.

Op lokaal niveau geldt voor een groot aantal bureau's dat de subsidiëring door gemeentes terugloopt of wegvalt. Ook het ADB regio Haarlem is geconfronteerd met bezuinigingen: per 2006 past de gemeente Haarlem een flinke korting toe.

### *Maatschappelijke rol*

Het ADB is verder gegaan op de weg van professionalisering. Een aantal ingezette trajecten heeft al vruchten afgeworpen. Zo is de naamsbekendheid van het ADB groter geworden, wordt het ADB vaker geraadpleegd door verschillende instanties en neemt de vraag naar voorlichting toe.

Met het oog op de visie van de rijksoverheid inzake de rol van adb's in het algemeen en het werk van het ADB in de regio Kennemerland als deskundig bureau op het gebied van gelijke behandeling in een zich verhardende samenleving, moeten gemeentes zich realiseren dat het bestaan van het ADB voor haar burgers van groot belang is.

Zoals gezegd weten meer mensen en instellingen de weg naar het ADB te vinden. Scholen vragen advies over rechtsextremisme, werkgevers informeren naar het wel of niet mogen

verbieden van hoofddoekjes of het stellen van leeftijdseisen in vacatures, media benaderen het ADB om haar mening over diverse zaken te peilen.

Het ADB heeft een eigen plek in de maatschappij en speelt daarin een niet uit te vlakken rol. Die rol is aan het verschuiven: meer positief gericht op preventie en op begrip tussen verschillende groepen. In de praktijk brengt dit meer samenwerking op projectbasis met zich mee. De projecten willen bewerkstelligen dat een ieder geaccepteerd wordt in de samenleving, zich daarin veilig voelt en gelijke kansen geboden worden.

### *Meldingen*

Met de verharding in de samenleving was een stijging van het aantal meldingen te verwachten; dit gebeurde dan ook in 2004. In het jaar 2005 was er niet echt sprake van een verbetering in de verhoudingen; in de media staat regelmatig negatieve berichtgeving over moslims en dat draagt bij aan beeldvorming. Discriminatie en ongelijke behandeling nemen toe, tolerantie en begrip nemen af. Dergelijke ontwikkelingen accepteren wordt steeds meer gewoon.

Het aantal meldingen dat bij het ADB is binnengekomen in 2005 is gestegen noch gedaald ten opzichte van het jaar ervoor.

Autochtone Nederlanders doen nog steeds vaker een beroep op het ADB dan allochtone. De bekendheid van het bureau onder allochtone groepen is het afgelopen jaar opnieuw verbeterd, maar verdient nog steeds aandacht en investering.

Discriminatie op grond van herkomst / kleur / ras is nog steeds de meest voorkomende grond van discriminatie. Dit is al jaren het geval; het verschil met de andere gronden is dit jaar een fractie groter geworden. Anders dan verwacht is godsdienst als grond voor discriminatie afgenomen; hetzelfde geldt voor leeftijd. De gronden geslacht en seksuele gerichtheid daarentegen zijn relatief flink toegenomen

Informatie over de brede doelstelling van het ADB (alle gronden van discriminatie behoren tot het werkterrein en kunnen aan de orde komen) moet aan alle specifieke doelgroepen gegeven blijven worden.

De categorie buurt / wijk is opnieuw de grootste van de beleidsterreinen waarop discriminatie plaatsvindt. De categorie arbeid is opnieuw gestegen ten opzichte van het voorgaande jaar. Het zijn de gebieden waarop mensen het meest met elkaar te maken hebben in het dagelijks leven. Een grote stijging is te zien in de categorie media / reclame; dit is voor een groot deel toe te schrijven aan meldingen over uitingen op internet.

### *Preventie*

Het ADB is er van overtuigd dat lang niet alle gevallen van discriminatie en ongelijke behandeling bij het bureau terecht komen. Uit contacten met het netwerk, uit gesprekken, uit voorlichting, uit de media is een sterke indicatie af te leiden dat het veel vaker vóórkomt. Het ADB moet er daarom op blijven wijzen dat het doen van melding belangrijk is, ook al is het alleen maar ter signalering.

Daarnaast is het belang duidelijk van de taken van het ADB op het preventieve vlak en in haar bijdrage aan communicatie en dialoog tussen mensen die anders zijn of lijken.

Het ADB kan en wil een rol van betekenis blijven spelen in de nuancering van het debat en van standpunten en in het doen verbeteren van de beeldvorming over minderheden.

## 2 Klachtbehandeling, registratie en monitoring

### 2.1 Inleiding

Eén van de kernactiviteiten van het ADB is de behandeling van klachten en meldingen inzake discriminatie en ongelijke behandeling. In 2005 registreerde het ADB in totaal 207 meldingen. De afgelopen jaren gaven een fluctuerende lijn te zien; dit jaar is het aantal meldingen exact gelijk aan dat van vorig jaar.

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de klachten en meldingen, gespecificeerd naar aard, grond, beleidsterrein en de afkomst van de melder.

Daarnaast wordt een aantal vergelijkingen gemaakt met voorgaande jaren.

Evenals vorig jaar zijn de meldingen inzake discriminatie, ten opzichte van die inzake extremisme, gestegen. Meldingen zijn van extremistische aard als het gaat om bekladdingen, leuzen, pamfletten etc.

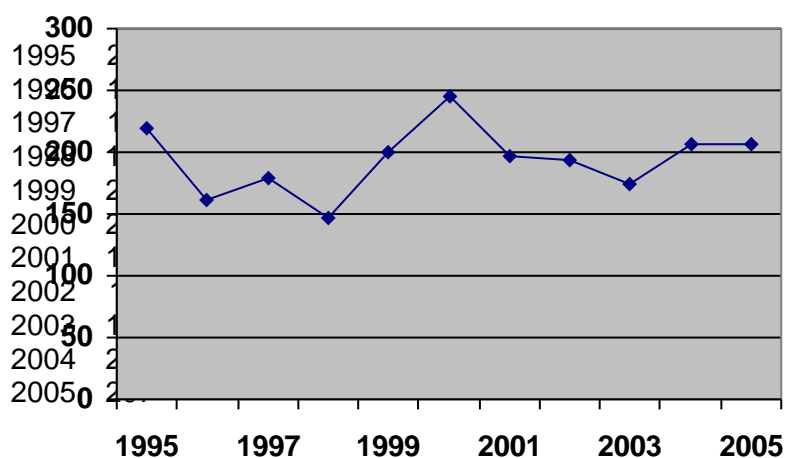
Onder meldingen van discriminatoire aard wordt onder meer verstaan vijandige bejegening, zoals belediging; omstreden behandeling, zoals het uitgesloten worden van een dienst of voorziening of de toegang geweigerd worden; geweld of bedreiging met een discriminerende achtergrond.

De laatste jaren is de maatschappij gepolariseerd. Dit is onder meer veroorzaakt door verschillende gebeurtenissen, in Nederland en wereldwijd. Tolerantie ten opzichte van anderen nam af, er ontstonden wij – zij tegenstellingen. Beeldvorming in de media droeg hier ook aan bij. Van de verminderde tolerantie kan gezegd worden dat dit voor veel verschillende groepen opgaat; het is niet een eenzijdig verhaal. Deze ontwikkeling zet zich eerder door dan dat hij gekeerd wordt.

Dit wil echter niet zeggen dat de meldingen over discriminatie ook flink toenemen. De meldingsbereidheid van mensen is niet altijd even hoog, zeker als het gaat om incidenten die bijvoorbeeld op straat gebeuren; de dader is dan meestal onbekend. Ook jongeren doen niet vaak melding; zij zien het als "niet cool" om dat wel te doen.

Het ADB regio Haarlem is lid van de Landelijke Vereniging van anti discriminatie bureau's en meldpunten (LV). Op een aantal terreinen wordt samengewerkt. Om een goed beeld te kunnen geven van meldingen van discriminatie en ongelijke behandeling in Nederland, wordt gewerkt met een zelfde registratiesysteem. Jaarlijks wordt een rapportage gepubliceerd waarin de kerncijfers staan vermeld. De cijfers daarin zijn afkomstig van de verschillende adb's die wel verschillen in grootte van het werkgebied en daarmee van het aantal inwoners.

## Aantal klachten en meldingen bij ADB regio Haarlem in absolute aantallen



## Specificatie van de meldingen in absolute aantallen

Het ADB regio Haarlem werkt voor de politieregio Kennemerland. Een aantal gemeentes in deze regio subsidieert het ADB. Wanneer een melding wordt gedaan, wordt ook gevraagd naar de woonplaats van degene die de melding doet of de plaats waar het incident zich heeft voorgedaan. In de registratie die het ADB gebruikt, staan de gemeentes die subsidie verstrekken, gespecificeerd. In de tabellen in dit hoofdstuk zijn enkele gemeentes vanwege de leesbaarheid samengevoegd. Zo vallen onder het kopje IJmond de gemeentes Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Velsen. Onder het kopje Haarlem e.o. wordt verstaan de gemeente Haarlem en de gemeentes uit de regio Kennemerland die geen subsidie toekennen aan het ADB. Het gaat hier om Bennebroek, Bloemendaal, Haarlemmerliede & Spaarnwoude en Zandvoort. Onder het kopje Overig vallen de meldingen die van buiten de regio Kennemerland komen of waarvan niet bekend is waar ze vandaan komen; dit is meestal het geval bij meldingen via internet.

### Aard van de melding

	Haarlem e.o.	Haarlemmermeer	IJmond	Heemstede	Overig	Totaal
Discriminatie	77	33	33	7	-	150
Extremisme	28	7	18	1	1	55
Overig	2	-	-	-	-	2

### Afkomst van de melder

	Haarlem e.o.	Haarlemmermeer	IJmond	Heemstede	Overig	Totaal
Turks	9	2	2	-	-	13
Marokkaans	8	4	2	-	-	14
Surinaams	2	1	1	1	-	5
Antill./Arubaans	-	-	-	-	-	-
Moluks	-	-	-	-	-	-
Nederlands	43	12	21	4	1	81
overig Afrika	3	1	2	-	-	6
overig Amerika	-	-	1	-	-	1
overig Azië	1	3	-	-	-	4
overig Europa	4	1	4	-	-	9
onbekend	-	-	-	-	-	-
instelling	37	16	18	3	-	74

### Grond van discriminatie

	Haarlem e.o.	Haarl'meer	IJmond	Heemstede	Overig	Totaal
Herkomst/kleur/ras	73	28	37	3	1	142
Godsdienst / levensovertuiging	6	2	3	-	-	11
Politieke overtuiging	-	-	2	-	-	2
Nationaliteit	1	-	1	-	-	2
Geslacht	4	-	2	1	-	7
Seks. gerichtheid	5	2	1	1	-	9
Leeftijd	2	-	2	2	-	6
Handicap	5	3	-	-	-	8
Burgerlijke staat	1	-	-	-	-	1
Arbeidsduur	-	-	-	-	-	-
Anti semitisme	-	2	-	-	-	2
Overig	10	3	3	1	-	17

### Beleidssterrein

	Haarlem e.o.	Haarl'meer	IJmond	Heemstede	Overig	Totaal
Arbeid	14	8	10	3	-	34
Comm. dienstverl.	6	4	2	1	-	13
Buurt/wijk	46	16	24	2	1	89
Huisvesting	3	-	1	-	-	4
Politie	3	2	-	-	-	5
Onderwijs	7	-	6	-	-	13
Media/reclame	6	4	2	1	-	13
Horeca	6	-	2	-	-	8
Sport/recreatie	2	1	1	-	-	4
Publieke/politieke opinie	-	-	1	-	-	1
Privé sfeer	1	1	1	-	-	3
Collectieve voorz.	12	4	1	1	-	18
n.v.t.	-	-	-	-	-	-
overig	1	-	1	-	-	2

In de volgende paragrafen worden de bovenstaande cijfers gerelateerd aan voorgaande jaren en worden eventuele trends beschreven. Een zuivere vergelijking is niet in alle gevallen mogelijk vanwege enkele veranderingen in de categorieën.

Als bijlage aan dit verslag is een meer gespecificeerd overzicht met (absolute) cijfers per gemeente toegevoegd, in plaats van de hierboven vermelde regionale indeling [zie bijlage 2].

## 2.2 Aard van de meldingen

Bij de hieronder weergegeven relatieve cijfers over 2005 wordt een vergelijking gemaakt met de cijfers over de vier jaar daarvoor. Hierdoor wordt een beter inzicht verkregen in mogelijke trends.

Vòòr 2004 was er gedurende enkele jaren een daling te zien van het totaal aantal meldingen; dit was niet alleen in de regio Kennemerland het geval, maar in het hele land. In 2004 steeg het aantal weer en dit jaar is het gelijk gebleven.

Het ADB is overigens van mening, gebaseerd op geluiden uit netwerk- en sociale contacten, dat gevoelens van ongenoegen en intolerantie en daarmee gepaard gaande polarisatie veel meer zijn toegenomen dan uit de cijfers blijkt. Vaak zijn incidenten niet te concretiseren en niet in een duidelijke klachtschrijving te vatten. Angst en een relatief lage meldingsbereidheid spelen hierbij ook een rol.

Voorbeelden zijn dat vrouwen met een hoofddoek zich op een vijandige manier benaderd voelen, dat mensen van allochtone afkomst zich voor diverse zaken moeten verantwoorden of verdedigen, dat in geval van problemen jongeren met een Marokkaanse achtergrond direct als schuldige worden aangewezen. Mensen die al jaren in Nederland wonen en nooit problemen hebben ondervonden, voelen zich nu af en toe in een hoek gedrukt en niet op hun gemak.

Het ADB blijft hameren op het belang van het doen van melding, ook al wil of kan een gedupeerde geen verdere actie ondernemen: alleen zo kan een zo volledig mogelijk beeld ontstaan van vóórkomende discriminatie en ongelijke behandeling. Vanuit een monitorfunctie kan het ADB signaleren en daar dan eventueel wel op reageren, bijvoorbeeld in de vorm van deskundighedsbevordering, bewustwording of advies.

Zoals vermeld zijn de meldingen van discriminatoire aard toegenomen: een stijging van 6%. Uitgesloten worden op wat voor manier dan ook of op beledigende wijze bejegend worden, zijn ingrijpende en kwetsende voorvallen. De ene persoon vat een incident uiteraard anders op dan een ander, maar het ADB probeert altijd, naast de behandeling van een klacht, iemand weerbaarder te maken.

De meldingen die qua aard extremistisch zijn, zijn daartegenover relatief afgenomen. Het gaat hier voornamelijk om bekladdingen, vaak hakenkruizen. Bijna altijd zijn de daders onbekend en vaak is een afgelegen muurtje het doelwit.

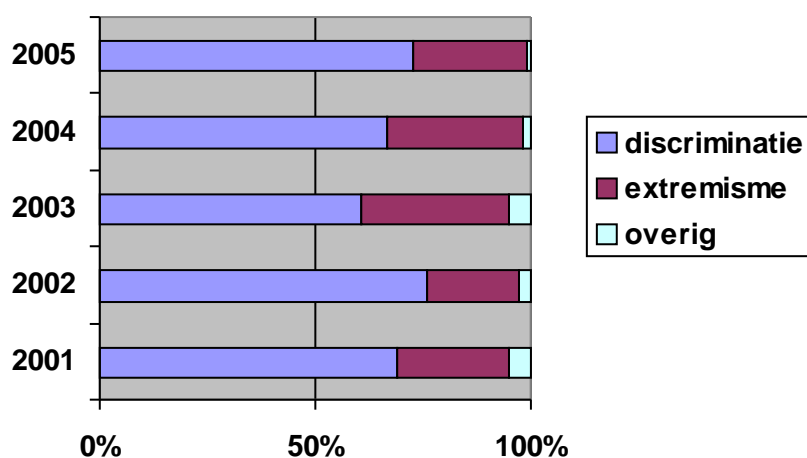
De categorie Overig is minimaal en bedraagt maar 1%. Deze categorie omvat de meldingen die door de melder als discriminatie worden beschouwd, maar dit volgens het ADB feitelijk niet zijn.

In de paragraaf Gronden van discriminatie worden de verschillende categorieën uit de tabel Aard van de melding nader gespecificeerd.

## De aard van de meldingen in procenten

Aard	2001	2002	2003	2004	2005
Discriminatie	69	76	60,5	66,5	72,5
Extremisme	26	21	34,5	31,5	26,5
Overig	5	3	5	2	1

Grafisch ziet dit er als volgt uit.



### 2.3 Etnische afkomst van de melders

Over het algemeen zijn de melders die bij het ADB komen van Nederlandse afkomst. Het percentage is na enkele jaren van daling weer gestegen; dit loopt steeds contra met de meldingen die afkomstig zijn van instellingen. De groep van Nederlandse afkomst is altijd zeer groot geweest. Ook kan gesteld worden dat vrijwel alle meldingen, gebaseerd op andere dan de discriminatiegrond etnische afkomst of huidskleur, gedaan worden door mensen van Nederlandse afkomst.

Meldingen inzake extremisme zijn bijna altijd afkomstig van instellingen.

Al jaren is het aantal melders vanuit de Surinaamse en Antilliaanse gemeenschap in de politieregio Kennemerland laag, hoewel er een lichte stijging is. In deze regio spelen geen problemen met Antilliaanse jongeren zoals in een aantal andere steden wel het geval is. Een aantal keren heeft het ADB van melders die al jaren in Nederland wonen gehoord, dat ze voor de eerste keer met discriminatie geconfronteerd werden. Mensen schrikken hiervan en zijn erg onder de indruk. Dit is een zeer kwalijke ontwikkeling.

Er is zowel in het aantal melders van Turkse als van Marokkaanse afkomst een stijging te zien. Het blijft relatief laag, gezien de negatieve beeldvorming over Marokkanen en met name jongeren en de problemen die zij ondervinden bij bijvoorbeeld het vinden van werk of een stageplaats of bij het binnenkomen van een discotheek. Berusting en een zekere

moedeloosheid zullen hier ongetwijfeld een rol in spelen evenals het feit dat jongeren in het algemeen nauwelijks melding doen. Als het gebeurt, is dit vaak op instigatie van een ouder.

Sinds 2001 is de categorie instellingen apart benoemd. Hieronder vallen bijvoorbeeld de politie en gemeentes; de meeste meldingen die van hen afkomstig zijn, betreffen bekladdingen. De uitbreiding van de monitorfunctie die het ADB heeft, laat zich hier zien.

De categorie overig Europa is nu apart benoemd, omdat deze groter is geworden; voorheen viel dit onder "Overig". Hieronder vallen mensen die afkomstig zijn uit onder meer Duitsland en Italië. Discriminatie op grond van afkomst beperkt zich niet tot niet-westerse allochtonen. In de categorie Overig vallen mensen die afkomstig zijn uit (overige) Amerikaanse landen, maar ook melders waarvan de afkomst niet bekend is. Vaak is dit het geval bij meldingen die via internet gedaan worden.

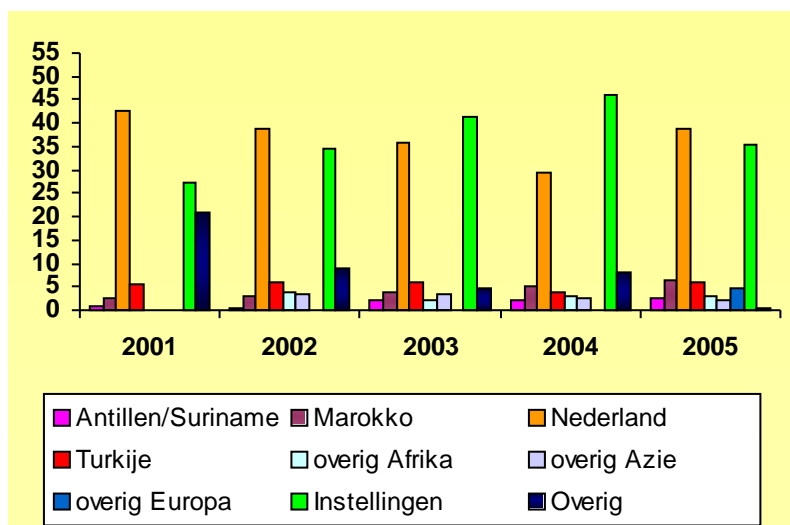
In de bijlage met de absolute cijfers over 2005 staan alle categorieën apart genoemd.

### Etnische afkomst van de melders in procenten

Afkomst	2001	2002	2003	2004	2005
Antillen/Suriname	1	0,5	2	2	2,5
Marokko	2,5	3	4	5	6,5
Nederland	42,5	39	36	29,5	39
Turkije	5,5	6	6	4	6
overig Afrika		4	2	3	3
overig Azië		3,5	3,5	2,5	2
overig Europa					4,5
Instellingen	27,5	34,5	41,5	46	35,5
Overig	21	9	4,5	8	0,5

De totaaltellingen komen niet altijd uit op 100%; dit wordt veroorzaakt door afrondingsverschillen.

De tabel staat hieronder grafisch weergegeven.



## 2.4 Gronden van discriminatie

In de Algemene Wet Gelijke Behandeling staan verschillende gronden waarop gediscrimineerd kan worden. Deze zijn overgenomen in het registratiesysteem dat via de LVADB in 2002 is ingevoerd.

De gronden van discriminatie waarmee melders zich tot het ADB wendden, blijven al jaren binnen dezelfde marges; er is slechts een kleine schommeling.

Een zeer groot deel van de meldingen heeft betrekking op discriminatie vanwege af- of herkomst. Het percentage van discriminatie op grond van herkomst, kleur of ras is dit jaar opnieuw gestegen ten opzichte van het jaar ervoor. In 2005 staat het percentage op 68,5. Het is al jarenlang de meest voorkomende grond. Er zijn overigens ook mensen van Nederlandse afkomst die melding maken van discriminatie of ongelijke behandeling op grond van herkomst. Landelijke afspraken over de wijze van registratie van bekladdingen zorgen er mede voor dat deze grond zo hoog is: een groot aantal bekladdingen, waaronder hakenkruizen, is gebaseerd op herkomst, heeft als doel mensen op hun afkomst te beledigen of te kwetsen.

De grond religie is minder vaak voorgekomen: een daling met 1%. Dit is in tegenspraak met wat er in de maatschappij leeft en hoe de houding is ten opzichte van met name moslims. Er is immers nog steeds discussie over het dragen van een hoofddoek, burqa of nikaab, over het bouwen van moskeeën, over extremisme en potentiële terroristen.

In de wandelgangen en "via via" hoort het ADB regelmatig geluiden over incidenten ten opzichte van moslimvrouwen, zoals scheldpartijen en vijandige bejegening.

Zowel de grond geslacht als de grond seksuele gerichtheid is ten opzichte van voorgaande jaren relatief flink gestegen.

De mening over homoseksualiteit is, met name op scholen, een stuk minder tolerant geworden. De islam speelt hierin onmiskenbaar een rol. Docenten zwijgen liever over hun homoseksualiteit om geen provocerende opmerkingen of gedrag op te roepen. Bij de Commissie Gelijke Behandeling (CGB) lopen altijd vrij veel zaken omtrent geslacht, met name inzake financiële ongelijkheden in arbeidsrelaties, maar bij de adb's is dat een stuk minder. De huidige toename in deze regio is voor een groot deel toe te schrijven aan positieve discriminatie van vrouwen, waardoor mannen zich achtergesteld voelen.

Na een jaar van extra aandacht voor ongelijke behandeling op grond van leeftijd in 2004 vanwege nieuwe wetgeving, zijn de meldingen hierover in 2005 teruggelopen. Het ADB heeft de CGB om een oordeel gevraagd over het personeelsbeleid van een supermarkt waarbij leeftijd een rol speelt. Helaas is dit oordeel nog niet bekend.

Het aantal meldingen inzake antisemitisme is in de regio Kennemerland gedaald.

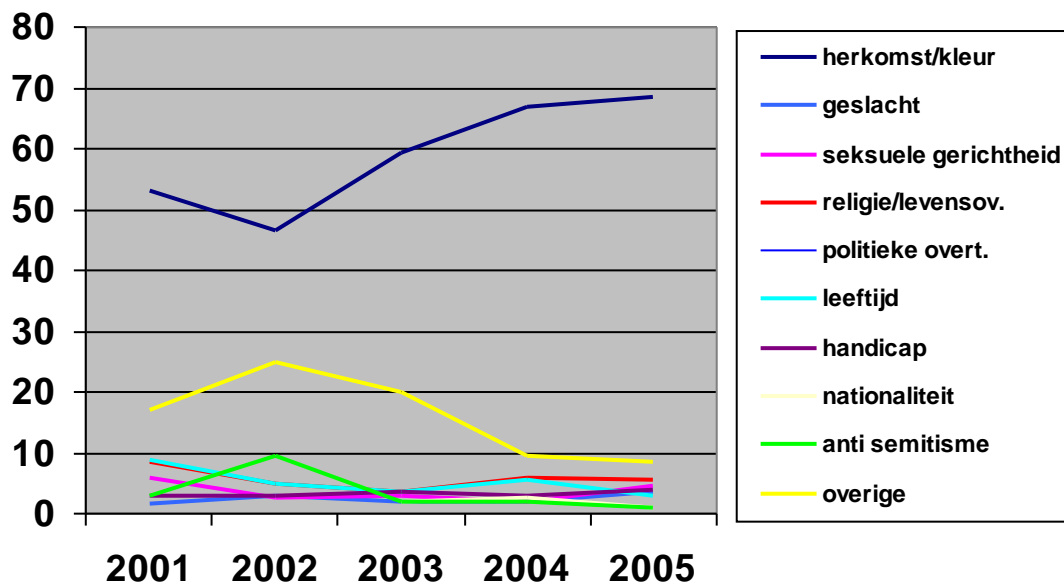
De categorie overig is opnieuw gedaald en komt op 8%. Onder deze categorie vallen bijvoorbeeld discriminatie en ongelijke behandeling op niet specifiek in wetten, jurisprudentie of regelingen genoemde gronden. In de praktijk gaat het hierbij voornamelijk om woonwagenvestiging. Daarnaast worden meldingen waarbij volgens het ADB eigenlijk geen sprake is van discriminatie, onder de categorie overig geregistreerd.

### Gronden van discriminatie in procenten

Grond	2001	2002	2003	2004	2005
Herkomst/kleur/ras	53	46,5	59,5	67	68,5
Religie	8,5	5	3,5	6	5
Levensovertuiging			-	0,5	0,5
Politieke overtuiging			1	-	1
Nationaliteit			2	2,5	1
Geslacht	0,5	3	2	2	3,5
Seksuele gerichtheid	6	2,5	3	2	4,5
Leeftijd	9	5	3,5	5,5	3
Handicap	3	3	3,5	3	4
Burgerlijke staat			-	-	0,5
Arbeidsduur			-	-	-
Antisemitisme	3	9,5	2	2	1
Overige	17	25	20	9,5	8

De totaaltellingen komen niet altijd uit op 100%; dit wordt veroorzaakt door afrondingsverschillen.

Grafisch is goed te zien dat herkomst of kleur als grond ver uitsteekt boven de andere gronden. In de grafiek zijn de gronden religie en levensovertuiging samengevoegd; is arbeidsduur niet opgenomen; is burgerlijke staat bij overige geteld.



## 2.5 Beleidsterreinen

Beleidsterreinen zijn de maatschappelijke sectoren waarin discriminatie en ongelijke behandeling plaatsvinden.

Opnieuw is de categorie buurt/wijk de grootste. Dit wordt voor een deel veroorzaakt door de wijze van registratie van bekladdingen: die vallen meestal in deze categorie. Ook incidenten die op straat plaatsvinden worden hierin opgenomen.

De tweede grootste categorie is arbeid, opnieuw is hier een stijging (met 2%) te zien. Deze beide categorieën zijn omgevingen waarin mensen het meest met elkaar in aanraking komen en hier ontstaan dus botsingen.

De huidige conjunctuur met een vrij hoge werkloosheid werkt belemmerend om incidenten aan de kaak te stellen.

Het niet aangenomen worden op grond van afkomst, een probleem waar veel allochtone jongeren mee te kampen hebben, is zeer moeilijk aan te tonen. Inmiddels wordt dit probleem op grote schaal erkend en wordt gekeken naar maatregelen om dit tegen te gaan. Een voorbeeld is anoniem solliciteren.

Waar publieke en politieke opinie relatief behoorlijk is gedaald, is media en reclame toegenomen. Dit zijn terreinen waar wel enige overlappings in zitten. Meldingen die discriminatie op of via internet betreffen, worden geregistreerd onder de categorie media. Het meldpunt discriminatie internet (MDI) bevestigt een toename van discriminatoire uitingen. Wanneer een provider in het buitenland is gevestigd, is hiertegen zelden iets te ondernemen.

De categorie politie is verder gedaald; dit moet ook wel voor een instantie die als één van haar taken heeft het bestrijden van discriminatie.

Zorgwekkend is de relatief grote stijging op het terrein collectieve voorzieningen. Hieronder vallen bijvoorbeeld de gemeente en medische instellingen. Voorlichting en deskundigheidsbevordering zijn middelen die hier goed ingezet kunnen worden, als tenminste erkend wordt dat discriminatie speelt.

Het onderwijs blijft een lastig en precair terrein. Groepen jongeren van allochtone afkomst staan in deze gevallen vaak tegenover jongeren met extreemrechtse sympathieën, in de media meestal aangeduid als "Lonsdale jongeren". Scholen weten niet altijd wat ze moeten doen. Ook hier geldt dat voorlichting, met name in de vorm van gastlessen, een positieve invloed heeft. Luisteren naar elkaars mening is vaak al een belangrijke eerste stap.

De categorie niet van toepassing (n.v.t.) staat opnieuw op 0. Dit betekent dat alle meldingen betrekking hadden op een specifiek te noemen terrein. De laatste, overig, is gedaald en staat ook bijna op 0.

### Beleidsterrein in procenten

Terrein	2001	2002	2003	2004	2005
Arbeid	14,5	12	12	14,5	16,5
Commerciële dienstverlening	14,5	4	3,5	6	6
Buurt/wijk	17	24	46	39	43
Huisvesting	8,5	5	4	2	2
Politie	2	6	5	3	2,5
Onderwijs	10	6	4	5,5	6
Media/reclame	9	6,5	4,5	2,5	6
Horeca	2	1,5	2	6	4
Sport/recreatie	0	1,5	1	4,5	2
Publieke / politieke opinie	-	6,5	3,5	4,5	0,5
Privé-sfeer	1,5	3,5	3	2	1,5
Collectieve voorzieningen	18	6	4,5	5,5	8,5
n.v.t.	-	10,5	-	-	-
Overig	3	6,5	6,5	5,5	1

De totaalstellingen komen niet overal uit op 100%; dit wordt veroorzaakt door afrondingsverschillen.

### 3. Voorlichting, deskundigheidsbevordering en bewustwording

Een in belang toenemende kerntaak van het ADB is het geven van voorlichting in de meest brede zin van het woord. Met voorlichting wordt een aantal doelen beoogd:

- uitleg over begrippen discriminatie en vooroordelen
- voorkómen is beter dan genezen
- begrip en tolerantie kweken
- dialoog bevorderen
- vooroordelen wegnemen
- naamsbekendheid ADB vergroten

Klachtbehandeling is reactief en meestal individueel gericht. Het heeft ook een signaalfunctie en kan mede daardoor tot preventieve activiteiten leiden. Voorlichting is pro-actief en is er op gericht om discriminatie en ongelijke behandeling te voorkómen. Bovendien worden per keer meer mensen bereikt.

#### *Scholen*

Scholen zijn voor het ADB een belangrijke doelgroep. Niet alleen zijn dit samenlevingen op micro niveau, maar ook is aan jongeren nog veel te vertellen op het gebied van gelijke behandeling en begrip voor een ander. Op scholen zijn er problemen, waar docenten en directie vaak niet mee weten om te gaan. Het ADB wordt regelmatig benaderd met de vraag hoe het beste gehandeld kan worden in dergelijke situaties. Daarnaast benadert het ADB zelf ook onderwijsinstellingen en andere plekken waar veel jongeren komen.

Het ADB beschikt over diverse voorlichtingsmaterialen. Hierover staat informatie op de website; steeds vaker reageren daar mensen op met de vraag of materialen te leen zijn. Dit is mogelijk en er wordt veel gebruik van gemaakt.

Het ADB gebruikt bij voorlichtingen op scholen regelmatig een tolerantietest. Hierbij worden verschillende situaties beschreven waarbij uit 3 mogelijke reacties gekozen kan worden.

Deze test levert altijd veel stof tot discussie op en dat is de bedoeling.

Tijdens gastlessen op scholen valt een aantal zaken op; het zijn vaak dezelfde onderwerpen die verontwaardiging of enige onverdraagzaamheid oproepen. Een aantal voorbeelden:

- een allochtone klasgenoot is altijd heel anders dan allochtone jongeren van andere scholen of zelfs klassen
- homoseksuele mannen moeten niet in de buurt van jongens komen
- vrijheid van godsdienst is prima, maar het bouwen van moskeeën in Nederland moet verboden worden.

Het ADB zorgt er daarom voor dat dergelijke 'hete hangijzers' in ieder geval ter sprake komen en probeert nuanceren in het denken aan te brengen.

#### *Projecten*

Een uitgebreid traject is doorlopen met de Lieven de Key school voor vmbo onderwijs in Haarlem. Op de school werden problemen gesignaleerd tussen groepen jongeren die van verschillende afkomst waren. Scheld- en vechtpartijen, onbegrip en uitvergroete vooroordelen kwamen tot uiting. De school wilde hier graag iets tegen doen en na uitgebreid overleg met het ADB werd een traject ingezet dat inhield dat in alle klassen driemaal een dubbel uur gastlessen gegeven werden. De drie onderdelen waren: een tolerantietest, een algemene voorlichting en (botsende) grondrechten.

Voor een tweetal voorlichtingsprojecten heeft het ADB samen met andere organisaties separate subsidies ontvangen.

*Op het tweede gezicht*

Met het bureau voor maatschappelijke ontwikkeling (BMO) heeft het ADB een spel ontwikkeld over vooroordelen, discriminatie, stereotyperingen en respect. Het spel bestaat uit een groot aantal meerkeuze vragen in drie categorieën, nl. geschiedenis, stellingen en situaties. Het spel is gericht op jongeren. Naast het spel bevat de doos een handleiding met uitleg over de onderwerpen die aan de orde komen en met suggesties voor creatieve vervolgoedragen, zoals het schrijven van een rap. Van het fraai en aansprekend vormgegeven "op het tweede gezicht" zijn 100 exemplaren gemaakt, die zowel uitgeleend als verkocht worden.

*Go discriminate yourself*

Met twee collega adb's in Noord Holland is het project "go discriminate yourself" (gdy) van het adb Overijssel overgenomen. Hiervoor is subsidie van de provincie Noord Holland ontvangen. GDY bevat een aantal educatieve werkvormen, waarvan het meestgebruikte ook een spel is. Het spel is een combinatie van bestaande spellen waarbij begrippen en uitdrukkingen die gerelateerd zijn aan de multiculturele samenleving, getekend, uitgebeeld of omschreven moeten worden. Ook wordt bij een aantal om een beargumenteerde mening gevraagd.

Met de projectsubsidie is op tijdelijke basis een medewerkster aangetrokken die met name vmbo scholen in de provincie, met uitzondering van Amsterdam, benadert en daar gdy uitvoert.

*Deskundigheidsbevordering*

Regelmatig zijn in 2005 interviews gegeven aan studenten en scholieren die in het kader van een onderzoek of werkstuk extra informatie wensten of meer wilden weten van de achtergrond en drijfveren van mensen die bij een adb werkzaam zijn.

Voor de meer algemene informatie raadplegen nog steeds veel mensen de website van het ADB regio Haarlem. In 2005 registreerde [www.adbhaarlem.nl](http://www.adbhaarlem.nl) 8.958 bezoekers.

In het najaar heeft het ADB een aantal workshops voor pabo studenten aan de Hogeschool InHolland verzorgd. Uitgangspunt was dat toekomstige onderwijzers en onderwijzeressen geïnformeerd werden over maatschappelijke organisaties en onderwerpen die meegenomen kunnen worden in lessen en om hun blik op de sociale kaart te verbreden.

Het ADB geeft een eigen nieuwsbrief uit onder de naam Akkoord. Deze is dit jaar tweemaal verschenen. In de nieuwsbrief staan onder meer voorbeelden van binnengekomen klachten, activiteiten van het ADB en ontwikkelingen in het werkveld. De Akkoord wordt aan een breed scala van circa 400 adressen toegezonden en is te lezen op de website van het ADB.

*Bewustwording*

Een relatief nieuwe vorm om bewustwording te stimuleren is in 2005 veelvuldig ingezet. Het gaat om gesprekken met jongeren met extreemrechtse denkbeelden. Als onderdeel van een taakstraf moeten zij op gesprek bij het ADB. Contactinstellingen hierbij voor het ADB zijn bureau Halt, de Reclassering, het Openbaar Ministerie en enkele advocaten. Het zijn individuele gesprekken met een open karakter waarbij de jongere vertelt over zijn of haar denkbeelden, de leefsituatie en het eigen gedrag. Het ADB geeft voorbeelden van mensen die geconfronteerd zijn met discriminatie, nuanceert en belicht andere invalshoeken. Juist

vanwege de open houding aan beide kanten zijn de gesprekken constructief en lijken ze vruchten af te werpen.

Het ADB heeft actief geparticipeerd in een werkgroep van vrouwenorganisaties om op en rond vrouwendag, 8 maart, activiteiten te organiseren. Op diverse lokaties vonden informatieve en sociale bijeenkomsten plaats, waarna op een centraal punt een slotmanifestatie werd gehouden. Eén van de onderdelen was een forumdiscussie naar aanleiding van de uitkomsten van een enquête onder vrouwen. Het ADB nam deel aan het forum en heeft veel aan de publiciteit gedaan.

Een ander evenement waar het ADB bij betrokken was, zowel qua voorbereiding als uitvoering, was Swingend Schalkwijk, op zaterdag 19 maart. Deze dag was bedoeld om de multiculturele inwoners van Haarlems Schalkwijk elkaar te laten ontmoeten bij muziek, dans, kunst, sport, eten en informatie. Het was een zeer geslaagde dag, die beantwoordde aan zijn doel.

Evenals andere jaren was het ADB ook in 2005, dit jaar op 19 juni, aanwezig op het Haarlemmerhout festival, een multicultureel festival in Haarlem. In een tentje gaf het bureau informatie over haar werkzaamheden, verkocht het T-shirts en posters en deelde heel veel ballonnen uit aan heel veel kinderen. Zij lieten de ballonnen met een adreskaartje eraan op met de hoop dat die zo ver mogelijk weg terecht zou komen en het kaartje teruggestuurd zou worden. Rijen kinderen stonden bij de tent voor een ADB-ballon, zodat ook deze actie succesvol was.

#### *Conclusie*

Een conclusie die vaak getrokken kan worden is: onbekend maakt onbemind. Voorlichting en informatievoorziening om deskundigheid en bewustwording te vergroten blijven dus van groot belang.

## **4. Beleidsadvisering, beleidsbeïnvloeding en samenwerking**

### *Beleidsadvisering*

Het geven van advies op het gebied van gelijke behandeling gebeurt zowel gevraagd als ongevraagd. De instanties aan wie de adviezen gericht zijn, lopen uiteen van overheden tot bedrijven, van scholen tot instellingen op het maatschappelijk middenveld.

Een voorbeeld is het geven van advies over een klachtenprocedure bij een vervoerbedrijf. Het bedrijf had zelf al een aantal punten benoemd en omschreven, maar het ADB heeft daar een aantal bepalingen aan toegevoegd over met name discriminatie en intimidatie.

Regelmatig vragen scholen het ADB advies over hoe zij om moeten of kunnen gaan met extreemrechtse jongeren. Na een advies volgt er regelmatig ook voorlichting.

Naar aanleiding van een melding die speelt in een arbeidsomgeving wordt, na de individuele klachtbehandeling, regelmatig ook geadviseerd aan leidinggevenden over bijvoorbeeld het omgaan met vooroordelen op de werkvloer of wordt een voorlichtingstraject aangeboden.

Naar aanleiding van de invoering van de wet gelijke behandeling op grond van leeftijd heeft het ADB zowel in 2004 als in 2005 bedrijven, arbodiensten, vakbonden en centra voor werk en inkomen (cwi) aangeschreven met informatie en advies over die wet, die onder meer leeftijdsgrenzen in vacatures verbiedt. Ook is het ADB dit jaar een aantal malen benaderd met de vraag of en hoe een bedrijf in haar personeelsbeleid leeftijdsriteria kan hanteren.

### *Beleidsbeïnvloeding*

Beïnvloeding van beleid gebeurt vooral richting overheden. Het gaat soms over (voorgenomen) beleid inzake het ADB zelf, namelijk als er bezuinigingen doorgevoerd moeten worden.

Een voorbeeld van het uitoefenen van invloed was het opstellen van een zogenoemd elf-punten-plan. In deze brochure stonden elf punten over gelijke behandeling op verschillende gronden en op verschillende beleidsterreinen waar een gemeente taken in heeft. De brochure is niet alleen aan de colleges en de gemeenteraden van de gehele regio Kennemerland verstuurd, maar ook aan alle politieke partijen met het doel hun programma's voor de gemeenteraadsverkiezingen in 2006 te beïnvloeden.

De elf punten worden ook meegenomen in een programma analyse die de Haarlemse stedelijke adviesraad multiculturele stad (SAMS) maakt in voorbereiding op debatten die kort voor de verkiezingen in maart 2006 plaatsvinden.

### *Samenwerking*

Het ADB is een kleine organisatie met een veelomvattend takenpakket. Niet alleen om redenen van 'efficiency', maar ook vanwege bundeling van krachten en capaciteiten, werkt het ADB op projectbasis vaak samen met andere organisaties die min of meer dezelfde doelstellingen hebben.

Om samenwerking met Haarlemse instellingen te vergemakkelijken, is het ADB verhuisd naar het Mondiaal Centrum. Hierin was al een groot aantal instellingen gezamenlijk gehuisvest, maar in het nieuwe pand was er ook voor het ADB ruimte beschikbaar.

Hoewel een verhuizing op zich niet prettig is en veel tijd en energie vraagt, is dit voor het ADB een positieve stap geweest. De gemeente Haarlem heeft een mooi, nieuw pand opgeleverd, waarin het ADB prettige werkkamers tot haar beschikking heeft en waar ook gebruik gemaakt kan worden van gemeenschappelijke voorzieningen.

Met de voorbereiding van een aantal projecten is een start gemaakt; de realisatie zal in 2006 plaatsvinden. Het gaat hierbij onder meer om debatten in aanloop naar de

gemeenteraadsverkiezingen en activiteiten in het kader van "Haarlem bekennt kleur" rondom de internationale dag tegen racisme.

Daarnaast is het ADB een overleg gestart met twee andere stichtingen in het pand, het Mondiaal Centrum Haarlem en de stedenband Haarlem – Mutare. Het overleg is erop gericht samenwerking op facilitair vlak te intensiveren. Aan de orde is bijvoorbeeld gekomen hoe de organisaties elkaar kunnen versterken en waarin ze gezamenlijk kunnen optrekken.

Andere samenwerkingspartners zijn twee collega adb's in Noord Holland; zij zijn werkzaam in de regio's Zaanstreek/Waterland en Noord Holland noord. In 2005 is de samenwerking met hen een stuk intensiever geworden dan voorheen. Eén van de projecten is al eerder genoemd, namelijk het "go discriminate yourself" voorlichtingsproject. Gezamenlijk is daarvoor subsidie bij de provincie aangevraagd en ontvangen. Naast projectuitvoering is er ook meer uitwisseling van informatie en ervaringen. In de toekomst zullen vaker trajecten samen ingezet worden en zal er vaker een beroep gedaan worden op de provincie om een financiële bijdrage te leveren. Enkele malen heeft overleg plaatsgevonden om te kijken hoe discriminatie als standaard punt op de agenda van de provincie gezet kan worden.

## 5 Verslag over 2005 voor Haarlemmermeer \*

### 5.1 Inleiding

#### **Doelstelling Anti Discriminatie Bureau**

Het Anti Discriminatie Bureau (ADB) toetst en ziet toe op de handhaving van artikel 1 van de Grondwet. Het ADB kan een gekwalificeerd en empirisch onderbouwd inzicht leveren in de aard, lokatie en frequentie van verschillende gronden van discriminatie en ongelijke behandeling. Daarnaast ontwikkelt het bureau activiteiten en strategieën om ongelijke behandeling tegen te gaan en tolerantie te bevorderen.

#### **Doelstelling gemeente Haarlemmermeer**

Ook de gemeente Haarlemmermeer heeft de doelstelling om discriminatie te bestrijden. Daartoe doet ze een beroep op de specifieke deskundigheid van het ADB, om een aantal taken uit te voeren. Inwoners van de gemeente Haarlemmermeer kunnen een beroep doen op de diensten die het ADB aanbiedt.

De gemeente Haarlemmermeer heeft in 2005 voor vijf activiteiten van het ADB subsidie ter beschikking gesteld:

- § Behandeling van meldingen
- § Registratie en publicatie jaarrapport meldingen discriminatie
- § Media en PR
- § Publicatie en verspreiding van de nieuwsbrief
- § Ontwikkelen en in stand houden van een netwerk

#### **Overzicht 2005**

Bij het ADB regio Haarlem zijn in 2005 40 meldingen van discriminatie en/of ongelijke behandeling gedaan door inwoners en instellingen van de gemeente Haarlemmermeer. Dit komt overeen met het voorziene aantal meldingen. Het is wel een lichte daling ten opzichte van het voorgaande jaar.

In het nu volgende verslag wordt inzicht gegeven in de activiteiten van het ADB in Haarlemmermeer.

### 5.2 Overzicht van de meldingen

In 2005 zijn er 40 meldingen binnengekomen uit Haarlemmermeer; in 2004 waren dat er 48, in 2003 17, in 2002 30 en in 2001 19. In de gehele regio Kennemerland (inclusief Haarlemmermeer) werden in 2005 207 meldingen geregistreerd. Hieronder volgt een overzicht van de Haarlemmermeerse meldingen in absolute aantallen.

\* Onderdeel van het jaarverslag over 2005 is een specifiek verslag over de werkzaamheden die verricht zijn voor zowel de gemeente Haarlemmermeer als de gemeentes Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Velsen, allen liggend in het gebied IJmond. Dit hoofdstuk is meer een specificatie van deel 2, maar kan niet los gezien worden daarvan. Hetzelfde geldt voor de delen 3 en 4.

## Meldingen in absolute aantallen

### Afkomst melders

	Haarlemmermeer 2003	Haarlemmermeer 2004	Haarlemmermeer 2005	Kennemer- land 2005
Antillen/Suriname	2	2	1	5
Marokko	-	6	4	14
Nederland	7	4	12	81
Turkije	1	1	2	13
Overige	7	35	21	94
<b>TOTAAL</b>	<b>17</b>	<b>48</b>	<b>40</b>	<b>207</b>

### Aard van de meldingen

	Haarlemmermeer 2003	Haarlemmermeer 2004	Haarlemmermeer 2005	Kennemer- land 2005
Discriminatie	14	35	33	150
Extremisme	2	12	7	55
Overige	1	1	-	2
<b>TOTAAL</b>	<b>17</b>	<b>48</b>	<b>40</b>	<b>207</b>

### Discriminatiegronden

	Haarlemmermeer 2003	Haarlemmermeer 2004	Haarlemmermeer 2005	Kennemer- land 2005
Herkomst / kleur	11	39	28	142
Geslacht	1	-	-	7
Seks. gerichtheid	-	-	2	9
Godsdienst	-	3	2	10
Handicap	-	-	3	8
Leeftijd	1	2	-	6
Antisemitisme	-	-	2	2
Overige	4	4	3	23
<b>TOTAAL</b>	<b>17</b>	<b>48</b>	<b>40</b>	<b>207</b>

## Beleidsterrein

	Haarlemmermeer 2003	Haarlemmermeer 2004	Haarlemmermeer 2005	Kennemer- land 2005
Arbeid	3	10	8	34
Comm. dienstver.	-	1	4	13
Huisvesting	1	-	-	4
Buurt / wijk	8	21	16	89
Media	1	-	4	13
Onderwijs	-	4	-	13
Horeca	-	4	-	8
Privé sfeer	-	1	1	3
Sport en recreatie	1	2	1	4
Collectieve voorz.	-	2	4	18
Politie	1	-	2	5
Overig	2	3	-	3
<b>TOTAAL</b>	<b>17</b>	<b>48</b>	<b>40</b>	<b>207</b>

In de kolom "Kennemerland" zijn ook de cijfers van Haarlemmermeer opgenomen.

Op basis van deze meldingen over een periode van drie jaar zijn enkele conclusies te trekken. Het aantal meldingen in geheel Kennemerland is exact gelijk aan het aantal van 2004. Als eerste springt in het oog de daling van het aantal meldingen vanuit de gemeente Haarlemmermeer. De meeste meldingen worden gedaan door mensen met een Nederlandse afkomst en dit jaar is dat aantal flink gestegen in Haarlemmermeer. Het omgekeerde geldt voor de meldingen die afkomstig zijn van instellingen, die in de categorie Overig vallen. Opvallend is dat er veel meer verschillende gronden genoemd zijn. De grond herkomst of kleur blijft wel het grootst. De twee meldingen in Kennemerland inzake antisemitisme zijn beiden uit Haarlemmermeer afkomstig. De meeste klachten spelen zich af in de buurt of op straat. Deze categorie laat ten opzichte van 2004 een daling zien. Dit komt mede door het afgenomen aantal meldingen van extremistische aard, waaronder bekladdingen vallen.

Met 30 meldingen in 2002, 17 in 2003, 48 in 2004 en 40 dit jaar is er een schommeling te zien. Het aantal is even hoog als het verwachte aantal zoals aangegeven in de begroting. Het ADB regio Haarlem houdt gelijke tred met vergelijkbare adb's in het land. Gezien de afnemende tolerantie en het verhardende klimaat, waardoor ook de discriminatie toeneemt, was verwacht dat er meer meldingen binnengekomen zouden zijn. De redenen voor het niet doen van melding, zijn niet echt duidelijk. Mogelijkheden zijn: berusting, onrust, angst en onzekerheid en wat vooral voor jongeren geldt: het is zwak en niet cool. Daarnaast speelt een rol dat incidenten niet concreet genoeg zijn en daders onbekend. Toch is het van groot belang om wel melding te doen, ook al wil men niet of is het onmogelijk dat er stappen op worden ondernomen. Daarom moet continu veel aandacht worden besteed aan publiciteit en het benadrukken van het belang om incidenten te melden.

### 5.3 Analyse: meldingen over 2002 – 2005 in percentages

Om een vergelijking tussen 4 jaren en de cijfers in de gehele regio Kennemerland (inclusief Haarlemmermeer) te kunnen maken, worden hieronder de cijfers in percentages weergegeven. Aan de hand daarvan kan ook bekeken worden of er een trend waar te nemen is.

**Afkomst melders** (in procenten)

	Haarlemmer meer 2002	Haarlemmer meer 2003	Haarlemmer meer 2004	Haarlemmer meer 2005	Kennemer- land 2005
Antillen/Suriname	0	11,5	4	2,5	2,5
Marokko	0	0	12,5	10	6,5
Nederland	30	41	8,5	30	39
Turkije	6,5	6	2	5	6
Overige/Instelling	63,5	41	73	52,5	45,5

Als eerste springt in het oog de enorme stijging van melders van Nederlandse afkomst en daartegenover de daling van meldingen door instellingen. Niet in deze cijfers zichtbaar is dat er uit Haarlemmermeer relatief veel melders zijn van Aziatische afkomst. Ofschoon er een daling is van melders van Marokkaanse afkomst, is dit percentage nog steeds hoger dan dat in de regio. Er is een relatief flinke stijging van melders met een Turkse achtergrond.

Achterin dit verslag is als bijlage een meer gespecificeerd overzicht van de meldingen opgenomen. Ook in deel 2 zijn de tabellen iets uitgebreider.

**Aard van de meldingen** (in procenten)

	Haarlemmer meer 2002	Haarlemmer meer 2003	Haarlemmer meer 2004	Haarlemmer meer 2005	Kennemer- land 2005
Discriminatie	83,5	83	73	82,5	72,5
Extremisme	16,5	11	25	17,5	26,5
Overige	0	6	2	0	1

Er zijn redelijke verschillen te zien tussen de Haarlemmermeerse percentages en die in de gehele regio. Zowel regionaal als lokaal zijn de meldingen van discriminatoire aard gestegen en die van extremistische aard gedaald, maar op lokaal niveau zijn de verschillen ten opzichte van 2004 groter. Ook zijn de verschillen in 2005 tussen Haarlemmermeer en Kennemerland als geheel groter.

Discriminatoire meldingen brengen met zich mee dat er meer individuele "slachtoffers" zijn, aangezien discriminatie meestal direct tegen een persoon is gericht; extremistische uitingen zijn meestal bekladdingen, niet gericht tegen een individu.

De categorie "overige" wil zeggen dat een melder vindt dat er sprake is van discriminatie of ongelijke behandeling, maar het ADB acht deze begrippen niet van toepassing.

Vorig jaar ging een relatief hoog aantal meldingen gepaard met geweld in Haarlemmermeer, maar gelukkig is dat dit jaar niet doorgezet.

### Discriminatiegronden (in procenten)

	Haarlemmer meer 2002	Haarlemmer meer 2003	Haarlemmer meer 2004	Haarlemmer meer 2005	Kennemerland 2005
Herkomst	63	64	81	70	68,5
Geslacht	3,5	6	0	0	3,5
Seks. gerichth.	3,5	0	0	5	4,5
Godsdienst	0	0	6	5	5
Handicap	3,5	0	0	7,5	4
Leeftijd	0	6	4	0	3
Antisemitisme	6,5	0	0	5	1
Overige	20	23,5	8,5	7,5	11

De cijfers van de gemeente Haarlemmermeer komen in grote lijnen overeen met de regio in z'n geheel.

Zoals eerder opgemerkt, zijn er meer gronden genoemd dan voorheen. Opvallend is dat de grond seksuele gerichtheid in de voorgaande 2 jaren niet voorkwam en nu in 5% van de gevallen. Landelijk is er een tendens waar te nemen van grotere intolerantie ten opzichte van homoseksualiteit.

Antisemitisme komt in de regio nauwelijks voor; in Haarlemmermeer dit jaar wel: ook in 5% van de gevallen.

Een nog grotere "sprong" geldt voor de grond handicap: van tweemaal 0 naar 7,5%.

In 2004 heeft het ADB veel aandacht besteed aan de wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid; minder specifieke aandacht hiervoor betekent blijkbaar ook minder meldingen. Toch wekt dit verbazing, omdat er bij de Commissie Gelijke Behandeling verschillende zaken voorlagen die hiermee te maken hadden; voornamelijk gericht tegen supermarkten.

### Beleidssterreinen (in procenten)

	Haarlemmer meer 2002	Haarlemmer meer 2003	Haarlemmer meer 2004	Haarlemmer meer 2005	Kennemerland 2005
Arbeid	6,5	17,5	21	20	16,5
Comm.dienstv.	0	0	2	10	6
Huisvesting	3,5	6	0	0	2
Buurt/wijk	33,5	47	43	40	43
Media	6,5	6	0	10	6
Onderwijs	3,5	0	8,5	0	6
Horeca	-	-	8,5	0	4
Privé sfeer	10	0	2	2,5	1,5
Sport / recreatie	3,5	6	4	2,5	2
Collectieve vz.	10	0	4	10	8,5
Politie	6,5	6	0	5	2,5
Overig	16,5	11,5	6,5	0	1,5

De tabel beleidssterreinen (maatschappelijke gebieden waarop gemelde discriminatie plaatsvindt) geeft in een aantal categorieën vrij grote verschillen met het voorgaande jaar te zien. Wanneer de cijfers met Kennemerland worden vergeleken, zijn de verschillen minder groot.

De categorie commerciële dienstverlening is flink toegenomen. Hetzelfde geldt voor media. Regionaal is deze categorie ook toegenomen, maar is de toename kleiner. Hieronder vallen

bijvoorbeeld meldingen over beledigende uitspraken die in een krant zijn gedaan. De categorie buurt/wijk is hoog, maar is opnieuw gedaald. De twee grootste categorieën, buurt/wijk en arbeid, zijn de terreinen waarop mensen veel tijd doorbrengen en mede daarom hebben incidenten een grote 'impact'. Haarlemmermeer loopt hier in de pas met landelijke gegevens.

Vorig jaar was de stijging in de categorieën horeca en onderwijs opvallend. Beiden kwamen op 8,5%. Net zo opvallend is dat ze dit jaar beiden op 0 staan. Onderwijs is een terrein waar een aantal problemen speelt, met name tussen groepen jongeren. Vaak kan voorlichting daar al nuancerende effecten teweegbrengen.

Horeca blijft een problematisch terrein. Aan de ene kant doen veel verhalen de ronde over discriminerend toelatingsbeleid, aan de andere kant doen jongeren (toch de grootste groep horeca bezoekers) nauwelijks melding daarvan.

De stijgingen in de categorieën politie en collectieve voorzieningen baren zorgen; dit zijn immers instanties die een voorbeeldfunctie hebben en die wet- en regelgeving moeten handhaven.

## **5.4 Publiciteit**

Het werk van het ADB en het bureau zelf vragen om aandacht van een groot publiek. Het is en blijft nodig om daar regelmatig op te wijzen. Via diverse media probeert het ADB dat publiek te bereiken. Dit gebeurt onder meer door het schrijven en sturen van persberichten naar de lokale media. Over het algemeen nemen die vrijwel alles over.

Informatie over het ADB, haar werk en haar doelstellingen zijn ook te vinden op de internet website van het ADB regio Haarlem. De site trekt veel bezoekers, waaronder veel jongeren die informatie zoeken voor een spreekbeurt of werkstuk.

De nieuwsbrief "Akkoord" is in 2005 tweemaal verschenen. Diverse instellingen in de gemeente Haarlemmermeer ontvangen de nieuwsbrief.

Met twee collega bureau's in Noord Holland heeft het ADB subsidie ontvangen van de provincie voor de uitvoering van een voorlichtingsproject in het schooljaar 2005/2006. Het gaat om "Go discriminate yourself" (gdy), een pakket met verschillende didactische materialen, waaronder een spel. VMBO scholen zijn de belangrijkste doelgroep en een projectmedewerkster bezoekt zo veel mogelijk scholen in de provincie met de voorlichting.

In 2005 is een platform opgericht waarin diverse organisaties participeren: Surinaamse en Antilliaanse belangenorganisaties, advocaten, het landelijk bureau ter bestrijding van rassendiscriminatie (LBR) en het ADB. Het platform wil er voor zorgen dat de controles op Schiphol op vluchten uit een aantal landen anders en beter gaan verlopen. De 100% controles zijn vernederend en discriminerend en niet gebaseerd op wettelijke regels. In 2006 wordt hier verder aan gewerkt. Een aantal individuele zaken genereert veel publiciteit.

## **5.5 Netwerk**

Het ADB onderhoudt goede contacten met de politie van het district Haarlemmermeer opdat relevante informatie en ontwikkelingen op een makkelijke manier zijn uit te wisselen.

Door het hiervoor genoemde voorlichtingsproject gdy wordt het netwerk wat scholen betreft flink uitgebreid. Onderwijs activiteiten blijven van groot belang omdat voorlichting en

bewustwording een zinvolle bijdrage leveren aan nuancering en het leren kennen van mensen die anders zijn. Hierdoor nemen tolerantie en begrip toe.

In het kader van de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2006 heeft het ADB een zogenoemd 11 punten plan ontwikkeld. Dit plan is gericht op het lokale bestuur en beschrijft 11 heel verschillende terreinen waarop een gemeentebestuur maatregelen van gelijke behandeling kan nemen. Zo hebben ook alle politieke partijen, de raad en het college van Haarlemmermeer deze brochure ontvangen.

## **5.6 Conclusies**

Het aantal meldingen afkomstig van instellingen is afgenomen. Het ADB zal opnieuw aandacht vragen bij diverse instellingen om melding te doen, ook al is een discriminatie aspect deel van een meeromvattend verhaal. Daarnaast is het van belang dat instellingen hun achterban wijzen op het ADB en haar werkzaamheden.

Aandacht moet blijvend worden besteed aan het informeren van specifieke doelgroepen die zich nu nog onvoldoende tot het ADB richten zoals homoseksuelen, gehandicapten, jongeren en ouderen. Het ADB is er van overtuigd dat discriminatie zich ook veel op die gronden voordoet.

Opnieuw zullen ook jongerencentra en allochtone zelforganisaties benaderd worden.

Met het oog op de toename van het aantal meldingen op de beleidsterreinen politie en collectieve voorzieningen (hieronder vallen bijvoorbeeld de gemeente en medische instellingen) zal ook hier specifieke aandacht aan besteed worden.

Door de activiteiten met het platform tegen de 100% controles op Schiphol, zal er zeker meer werk ontstaan en treedt het ADB in diverse media voor het voetlicht.

Aangezien discriminatie en ongelijke behandeling nog steeds toenemen en voorkómen nog altijd beter is dan genezen, zal preventie, bijvoorbeeld in de vorm van voorlichting, nog belangrijker worden. Door voorlichting en gastlessen op scholen wordt hier aan gewerkt.

Los van de meldingen wil het ADB de mogelijkheden inzake voorlichting als preventief middel in het bestrijden van discriminatie en het bevorderen van tolerantie in de multiculturele samenleving benadrukken.

Het ADB heeft een groot netwerk, maar er moet continu gewerkt worden aan het uitbreiden en onderhouden ervan. Het is belangrijk dat instellingen en belangenorganisaties discriminatieklachten herkennen en melden of cliënten doorverwijzen naar het ADB. Daartoe zullen nieuwe initiatieven ontplooid worden.

Positief gerichte activiteiten en het nastreven van gelijke behandeling voor iedereen is niet alleen een taak van het ADB, maar van iedereen. Het ADB werkt graag samen met anderen om dit te realiseren.

## 6 Verslag over 2005 voor de gemeentes in de IJmond \*

### 6.1 Inleiding

Het Anti Discriminatie Bureau regio Haarlem (ADB) ontvangt van vier gemeentes in de IJmond subsidie voor de behandeling van klachten, de registratie van meldingen en de publicatie van een jaarrapport. Daarnaast voert het bureau een aantal taken op het gebied van voorlichting uit.

Vanaf 1 januari 2002 heeft het ADB met elke gemeente afzonderlijk een relatie. Het gaat om de volgende gemeentes:

- Beverwijk
- Heemskerk
- Uitgeest
- Velsen

Er is niet over elke gemeente apart een hoofdstuk geschreven in dit verslag; het blijft een hoofdstuk voor de vier gemeentes die liggen in het IJmond gebied.

### 6.2 Meldingen

#### 6.2.1 Absoluut, per gemeente

In totaal zijn er in 2005 bij het ADB 207 meldingen binnen gekomen. Daarvan kwamen er 51 vanuit de gemeentes in de IJmond. Wat betreft het totaal aantal voor de gehele regio Kennemerland, het werkgebied van het ADB, is er sprake van een exact gelijk aantal meldingen, maar voor de IJmond gemeentes is er een flinke toename.

In het hieronder staande overzicht zijn de meldingen te vinden; uitgesplitst naar gemeente, afkomst van de melders, de aard van de melding, de grond van discriminatie of ongelijke behandeling en het maatschappelijk terrein waarop de melding betrekking had.

Overzicht meldingen uit de gemeentes in de IJmond over 2005, in absolute aantallen:

#### Afkomst

	Beverwijk	Heemskerk	Uitgeest	Velsen	Totaal IJmond
Turkije	2	-	-	-	<b>2</b>
Marokko	1	-	-	1	<b>2</b>
Antillen/Surin.	-	1	-	-	<b>1</b>
Nederland	3	4	4	10	<b>21</b>
Afrika overig	-	1	1	-	<b>2</b>
Amerika ov.	1	-	-	-	<b>1</b>
Azië overig	-	-	-	-	<b>-</b>
Europa ov.	-	3	-	1	<b>4</b>
Instelling	3	8	-	7	<b>18</b>
<b>Totaal</b>	<b>10</b>	<b>17</b>	<b>5</b>	<b>19</b>	<b>51</b>

\* Onderdeel van dit verslag over het jaar 2005 is een specifiek verslag over de werkzaamheden die verricht zijn voor zowel de gemeente Haarlemmermeer als de gemeentes Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Velsen, allen liggend in het gebied IJmond. Dit hoofdstuk is meer een specificatie van deel 2, maar kan daar niet los van worden gezien. Hetzelfde geldt voor de delen 3 en 4.

### Aard

	Beverwijk	Heemskerk	Uitgeest	Velsen	Totaal IJmond
Discriminatie	9	8	2	14	33
Extremisme	1	9	3	5	18
Overig	-	-	-	-	0

### Grond

	Beverwijk	Heemskerk	Uitgeest	Velsen	Totaal IJmond
Herkomst	7	15	4	11	37
Godsdienst	2	-	-	1	3
Politieke overtuiging	-	1	-	1	2
Geslacht	-	-	1	1	2
Seksuele ger.	1	-	-	-	1
Leeftijd	-	1	-	1	2
Handicap	-	-	-	-	0
Antisemitisme	-	-	-	-	0
Overige	-	-	-	4	4

### Beleidsterrein

	Beverwijk	Heemskerk	Uitgeest	Velsen	Totaal IJmond
Arbeid	2	2	-	5	9
Buurt / wijk	2	12	3	7	24
Comm.dienstverlening	-	1	-	1	2
Huisvesting	-	-	-	1	1
Politie	-	-	-	-	0
Onderwijs	3	1	1	1	6
Media	1	-	-	1	2
Horeca	1	-	-	1	2
Sport	-	-	-	1	1
Publieke / politieke opinie	1	-	-	-	1
Privé sfeer	-	-	1	-	1
Collect. voorz.	-	-	-	1	1
n.v.t.	-	-	-	-	0
Overig	-	1	-	-	1

Hieronder staat een korte toelichting op een aantal punten.

### Plaats

De meldingen bij het ADB komen voornamelijk uit de gemeentes Velsen en Heemskerk. Vorig jaar kwamen de meeste meldingen uit Beverwijk. Dit jaar komt er ook weer een aantal meldingen uit Uitgeest.

In 2004 kwam 14,9% van het totaal aantal meldingen uit de vier gemeentes, in 2005 is dat gestegen tot 24,6%.

### 6.2.2 Absoluut, vergelijkend met voorgaande jaren

Hieronder volgt een aantal tabellen waarin de cijfers van drie opeenvolgende jaren staan vermeld om een vergelijking te vergemakkelijken. De cijfers voor de vier gemeentes zijn samengevoegd; het gaat om absolute cijfers. In bijlage 2 van dit verslag staat een totaal overzicht over 2005, gespecificeerd per gemeente. In deel 2 staat een meer uitgebreide analyse van de cijfers van de gehele regio.

#### Afkomst melders

	IJmond 2003	IJmond 2004	IJmond 2005	Kennemerland 2005
Turkije	2	1	2	13
Marokko	0	0	2	14
Antillen/Suriname	0	1	1	5
Nederland	19	10	21	81
Instelling	15	14	18	74
Overige	3	5	7	20
<b>TOTAAL</b>	<b>39</b>	<b>30</b>	<b>51</b>	<b>207</b>

#### Aard van de meldingen

	IJmond 2003	IJmond 2004	IJmond 2005	Kennemerland 2005
Discriminatie	23	21	33	150
Extremisme	16	10	18	55
Overige	0	0	0	2
<b>TOTAAL</b>	<b>39</b>	<b>31</b>	<b>51</b>	<b>207</b>

#### Gronden van discriminatie

	IJmond 2003	IJmond 2004	IJmond 2005	Kennemerland 2005
Herkomst	23	16	37	142
Godsdienst	1	5	3	11
Politieke overt.	-	-	2	2
Geslacht	1	0	2	7
Seks. gerichtheid	3	0	1	9
Leeftijd	0	1	2	6
Handicap	3	4	0	8
Antisemitisme	0	0	0	2
Overige	8	5	4	20
<b>TOTAAL</b>	<b>39</b>	<b>31</b>	<b>51</b>	<b>207</b>

## Beleidsterrein

	IJmond 2003	IJmond 2004	IJmond 2005	Kennemerland 2005
Arbeid	7	2	9	34
Comm. dienstver.	1	0	2	13
Buurt / wijk	20	12	24	89
Huisvesting	0	3	1	4
Politie	0	2	0	5
Onderwijs	1	2	6	13
Media	1	1	2	13
Horeca	-	1	2	8
Sport en recreatie	1	2	1	4
Publieke/politieke opinie	-	-	1	1
Privé sfeer	2	1	1	3
Collect. voorz.	4	3	1	18
Overig	2	2	1	2
<b>TOTAAL</b>	<b>39</b>	<b>31</b>	<b>51</b>	<b>207</b>

### 6.2.3 Toelichting

#### Afkomst melders

Overeenkomstig de landelijke trend worden de meeste meldingen nog steeds gedaan door mensen van Nederlandse afkomst. Hoewel er een lichte stijging is in het aantal meldingen vanuit de Turkse (2) en Marokkaanse (2) gemeenschap, blijven deze aantallen laag, zeker gezien de verharding in de maatschappij ten opzichte van allochtonen. Een eenduidige verklaring is hier niet voor te geven.

De grootste stijging zit in het aantal melders van Nederlandse afkomst. Ook de categorie overig laat een toename zien. Uit het meer gespecificeerde overzicht blijkt dat het hier vooral om melders gaat afkomstig uit Europese landen exclusief Nederland. Het betreft ruim 44% van het regionale totaal in de categorie overig Europa.

#### Aard van de melding

De aard van de melding geeft een splitsing in meldingen van discriminatie en van extremisme.

Na een daling van beide categorieën in 2004, is er nu een stijging bij allebei te zien. Het aantal meldingen van discriminatoire aard is relatief iets gedaald: van bijna 68% naar ruim 64%. Deze incidenten zijn meestal op een persoon gericht en kunnen dus zeer kwetsend zijn.

In 2004 was het percentage meldingen van extremisme ruim 32%, in 2005 ruim 35%. Hieronder worden bekladdingen en graffiti (bijvoorbeeld hakenkruizen), leuzen en verspreiding van folders, pamfletten of posters met daarin extremistische uitlatingen verstaan.

#### Gronden van discriminatie

De meeste meldingen hebben betrekking op discriminatie of ongelijke behandeling op grond van herkomst of huidskleur. Ook hier is overeenstemming te vinden met de bevindingen van andere adb's in Nederland en met de cijfers van het ADB voor de gehele regio.

Opvallende cijfers zijn ten eerste het hoge aantal meldingen op deze grond vanuit de gemeente Heemskerk. Het betreft hier onder meer beledigingen en scheldpartijen met een discriminatoire achtergrond. Ten tweede valt op dat geen enkele melding over de grond handicap gedaan is, terwijl dat vorig jaar juist vaak genoemd werd. Ten derde komt ruim 28% van het regionale totaal dat betrekking heeft op de grond geslacht, uit de IJmond gemeentes. Voor de grond politieke overtuiging geldt dat zelfs voor 100%. De andere gronden zijn relatief gelijk opgaand in vergelijking met de rest van de regio Kennemerland. Uit Velsen komt een brede variatie aan genoemde gronden, waarvan er drie niet onder een specifiek genoemde grond zijn te registreren.

### **Beleidsterreinen**

Meldingen van discriminatie of ongelijke behandeling hebben vooral betrekking op het beleidsterrein buurt/wijk. Arbeid is voor de regio het tweede meest voorkomende terrein; dit komt overeen met de situatie in de IJmond. In beide categorieën is een flinke toename te zien. Dit zijn terreinen waarop mensen elkaar vaak tegenkomen. Opvallend in de categorie onderwijs is zowel de stijging ten opzichte van vorig jaar als de relatief hoge cijfers ten opzichte van de regio. Ruim 46% van het regionale totaal op dit beleidsterrein is afkomstig uit de IJmond gemeentes. Een goede ontwikkeling is dat de categorie politie op 0 staat.

## **5.3 Publiciteit en netwerk**

### **Media**

Het ADB heeft een eigen website op het internet. Deze site bevat veel informatie, waaronder twee rubrieken die zeer veelvuldig geraadpleegd worden, met name door jongeren. Zij gebruiken de geboden informatie voor spreekbeurten en werkstukken. Tijdens schoolvakanties is er altijd een daling in het aantal bezoekers. Ook via de website worden veel verzoeken om informatie gedaan; dit gaat dan per mail. Regelmatig bestellen docenten en jongerenwerkers materialen die ze kunnen gebruiken bij lessen. In 2005 heeft de internetpagina van het ADB bijna 9.000 bezoekers getrokken.

Het ADB wil regelmatig in het nieuws komen om het bureau zelf en haar werkzaamheden voor het voetlicht te brengen. Continu moet daarbij aandacht gegeven worden aan de brede doelstelling, dat wil zeggen dat het ADB kijkt naar alle gronden van discriminatie. Vaak is er toch een associatie met alleen de grond herkomst of huidskleur.

Persberichten worden in de regionale geschreven media meestal overgenomen en elektronische media besteden hier aandacht aan door middel van (telefonische) interviews. Daarnaast is het ADB vermeld in de gemeentegidsen van de vier gemeentes en in de regionale telefoonboeken en gele gidsen.

### **Voorlichting**

#### *Vacatureproject*

Naar aanleiding van de inwerkingtreding van de wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid heeft het ADB een project uitgevoerd richting bedrijven en instellingen. Het ging om het controleren van personeelsadvertenties op het stellen van een leeftijdsgrens. Dit is verboden, tenzij er een gegronde reden voor is. Het ADB schreef bedrijven aan die vacatures met een leeftijdsgrens plaatsten om hen te wijzen op het bestaan van de wet gelijke behandeling op grond van leeftijd.

### *Scholenproject*

Voor het schooljaar 2005-2006 heeft het ADB met 2 collega-bureau's in Noord Holland een provinciale subsidie ontvangen voor het project "Go discriminate yourself". Dit is een voorlichtingspakket met verschillende lesmaterialen, waaronder een spel. Gedurende het schooljaar worden alle VMBO scholen in de regio benaderd om te vertellen over het project en te vragen of ze geïnteresseerd zijn in een voorlichting. Een aantal heeft hier positief op gereageerd. Go discriminate yourself confronteert en prikkelt jongeren om na te denken over discriminatie en aanverwante onderwerpen en maakt veel discussie los. De spelvorm is het leukste om te doen.

### *Netwerk*

Het ADB werkt continu aan uitbreiding en instandhouding van het netwerk. Doel hierbij is het uitwisselen van informatie en ontwikkelingen die relevant zijn voor het werk en eventueel het samenwerken op projectbasis in het kader van voorlichting en bewustwording. Daarbij komt ook altijd de zogenoemde monitor functie aan de orde: is een instelling bereid om uit een algemeen verhaal aspecten van ongelijke behandeling te filteren en door te geven aan het ADB. Hierdoor wordt een meer compleet beeld verkregen van voorkomende discriminatie en ongelijke behandeling.

### **Nieuwsbrief Akkoord**

De gemeentes Heemskerk en Uitgeest hebben naast de subsidie voor klachtbehandeling en registratie en publicatie van een jaarrapport, tevens de verzending van de nieuwsbrief van het ADB, "Akkoord" genaamd, gesubsidieerd. In 2005 is de nieuwsbrief tweemaal verschenen. Hierin staan actuele ontwikkelingen, projecten waar het ADB aan werkt, enkele klachten en opiniërende artikelen.

## **6.4 Conclusies**

Er is een flinke toename van het aantal meldingen afkomstig uit de IJmond gemeentes Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Velsen. De meeste meldingen worden gedaan door mensen van Nederlandse afkomst en door instellingen. Er is een jaarlijkse fluctuatie in het aantal meldingen uit elke gemeente afzonderlijk. Het is niet duidelijk waaraan dit toegeschreven kan worden.

Relatief gezien is er een kleine afname van meldingen van discriminatoire aard ten opzichte van het jaar ervoor en een toename van extremistische meldingen.

Wat de gronden van discriminatie betreft, zijn er enkele opvallende cijfers, bijvoorbeeld een hoog aantal meldingen op grond van geslacht en van politieke overtuiging.

Wat betreft de terreinen waarop discriminatie zich afspeelt: opvallend zijn de relatief hoge cijfers met betrekking tot onderwijs. Dit vergt meer aandacht; wellicht dat de voorlichtingen op scholen in het kader van het project go discriminate yourself het komende jaar al vruchten zullen afwerpen.

Het ADB regio Haarlem is voor haar naamsbekendheid in de gemeentes in het IJmond gebied afhankelijk van vrije publiciteit en van contacten. De gemeentes hebben geen budget ter beschikking gesteld voor voorlichtingsactiviteiten en PR, noch voor het opzetten en het in stand houden van een netwerk met belangenorganisaties in het IJmond gebied. Hierdoor is het soms lastig de burgers te informeren over het bestaan van het ADB regio Haarlem, wat discriminatie of ongelijke behandeling inhoudt en wat men er tegen kan doen.

Uiteraard vindt het bureau dit wel van groot belang; het wil immers discriminatie en ongelijke behandeling overal tegengaan en de tolerantie bevorderen. Netwerkcontacten zullen dan ook zo veel mogelijk uitgebreid en onderhouden worden.

Het ADB heeft haar kantoor in Haarlem. Elke werkdag is daar een open spreekuur van 13.00 tot 17.00 uur. De meeste meldingen worden via de telefoon gedaan. Soms komen meldingen via internet binnen. Mocht blijken dat een melder behoefte heeft aan een afspraak in de buurt, dan kan dat altijd.

In de samenleving tekent zich een verharding af in de verhoudingen tussen allochtonen en autochtonen. Er is sprake van negatieve beeldvorming. Migrantenorganisaties geven aan dit duidelijk te merken. Als daarbij sprake is van discriminatie of ongelijke behandeling, is het van belang dat mensen de weg naar een Anti Discriminatie Bureau kunnen vinden. Daarnaast moet gewerkt worden aan vergroting van begrip en vervolgens tolerantie door een open communicatie. Het ADB wil hier graag haar bijdrage aan leveren in de gehele politieregio Kennemerland.

# **Bijlage 1**

## **Lijst van bestuur en medewerkers**

### **Bestuur ADB regio Haarlem in 2005**

Janneke Hanekroot (voorzitter)  
Jaap Schlötjes (secretaris)  
Steven Alblas (penningmeester)  
Michiel Schreuder  
Josje Mans  
Hülya Elmas

### **Medewerkers ADB regio Haarlem in 2005**

Frederique Janss (algemeen coördinator)  
Joke Persenaire (coördinatrice klachtbehandeling)  
Lily Jonker (stagiaire klachtbehandeling)  
Tessa Koene (stagiaire klachtbehandeling)  
Mustafa Şahin (stagiaire klachtbehandeling)  
Joyce Cornet (stagiaire klachtbehandeling)  
Debbie de Rooij (projectmedewerkster)

## Overzicht klachten en meldingen ADB regio Haarlem 2005

### Plaats

Haarlem	Haarl'meer	Beverwijk	Heemskerk	Uitgeest	Velsen	Heemstede	Kennemerland overig	Overig	<b>TOTAAL</b>
94	40	10	17	5	19	8	13	1	<b>207</b>

### Afkomst

	Haarlem	Haarl'meer	Beverwijk	Heemskerk	Uitgeest	Velsen	Heemstede	Kenn.overig	Overig	<b>TOTAAL</b>
Turks	8	2	2					1		<b>13</b>
Marokkaans	8	4	1			1				<b>14</b>
Surinaams	2	1		1			1			<b>5</b>
Antill./Arubaans										-
Moluks										-
Nederlands	37	12	3	4	4	10	4	6	1	<b>81</b>
overig Afrika	2	1		1	1			1		<b>6</b>
overig Amerika			1							<b>1</b>
overig Azië	1	3								<b>4</b>
overig Europa	3	1		3		1		1		<b>9</b>
onbekend										-
instelling	33	16	3	8		7	3	4		<b>74</b>
<b>TOTAAL</b>	<b>94</b>	<b>40</b>	<b>10</b>	<b>17</b>	<b>5</b>	<b>19</b>	<b>8</b>	<b>13</b>	<b>1</b>	<b>207</b>

## Aard

	Haarlem	Haarl'meer	Beverwijk	Heemskerk	Uitgeest	Velsen	Heemstede	Kenn.overig	Overig	TOTAAL
Discriminatie	66	33	9	8	2	14	7	11		150
Extremisme	27	7	1	9	3	5	1	1	1	55
Overig	1							1		2
<b>TOTAAL</b>	<b>94</b>	<b>40</b>	<b>10</b>	<b>17</b>	<b>5</b>	<b>19</b>	<b>8</b>	<b>13</b>	<b>1</b>	<b>207</b>

## Grond

	Haarlem	Haarl'meer	Beverwijk	Heemskerk	Uitgeest	Velsen	Heemstede	Kenn.overig	Overig	TOTAAL
Herkomst/kleur/ras	63	28	7	15	4	11	3	10	1	142
Godsdienst	5	2	2			1				10
Levensovertuiging	1									1
Politieke overtuiging				1		1				2
Nationaliteit	1					1				2
Geslacht	3				1	1	1	1		7
Seksuele gerichtheid	5	2	1				1			9
Leeftijd	2			1		1	2			6
Handicap	5	3								8
Burgerlijke staat	1									1
Arbeidsduur										-
Antisemitisme		2								2
Overig	8	3				3	1	2		17
<b>TOTAAL</b>	<b>94</b>	<b>40</b>	<b>10</b>	<b>17</b>	<b>5</b>	<b>19</b>	<b>8</b>	<b>13</b>	<b>1</b>	<b>207</b>

## Beleidsterrein

	Haarlem	Haarl'meer	Beverwijk	Heemskerk	Uitgeest	Velsen	Heemstede	Kenn.overig	Overig	TOTAAL
Arbeid	12	8	2	2		5	3	2		<b>34</b>
Commerciële dienstverlening	5	4		1		1	1	1		<b>13</b>
Buurt/wijk	40	16	2	12	3	7	2	6	1	<b>89</b>
Huisvesting	2					1		1		<b>4</b>
Politie	2	2						1		<b>5</b>
Onderwijs	7		3	1	1	1				<b>13</b>
Media/reclame	6	4	1			1	1			<b>13</b>
Horeca	4		1			1		2		<b>8</b>
Sport/recreatie	2	1				1				<b>4</b>
Publieke / politieke opinie			1							<b>1</b>
Privé sfeer	1	1			1					<b>3</b>
Collectieve voorzieningen	12	4				1	1			<b>18</b>
n.v.t.										<b>-</b>
Overig	1			1						<b>2</b>
<b>TOTAAL</b>	<b>94</b>	<b>40</b>	<b>10</b>	<b>13</b>	<b>5</b>	<b>19</b>	<b>8</b>	<b>13</b>	<b>1</b>	<b>207</b>